

MATEŘSKÁ ŠKOLA NOVÝ MALÍN 303

MATEŘSKÁ ŠKOLA NOVÝ MALÍN 503

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: „DOBŘE, ŽE JE NÁS VÍC ...“

Nový Malín 2018

č.j. 239/2009 z 31.8. 2009

Aktualizace srpen 2024

Maminčin dar

František Hrubín

Když narodí se maličký,
dar vidění má pod víčky,
dar slyšení má v něžném oušku,
dar doteku má v prstíčkách,
dar chuti pozná v prvním doušku,
dar vůně v jarních kytíčkách.
Maminko, ty k těm darům v krátku
dar řeči přidáš nemluvňátku.

„Hleďte potěšení v dětech, dopřejte dětem, aby se mohly potěšit s vámi a bez odkladů užívejte každou radost.“

Lucius Annaceus Seneca, 4 př. n. l.

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole (str. 4)
2. Obecná charakteristika školy (str. 5)
3. Podmínky vzdělávání (str. 5–10)
4. Organizace vzdělávání (str. 10–11)
5. Vize (str. 11)
6. Charakteristika vzdělávacího programu (str. 11–12)
7. Vzdělávací obsah (str. 12–44)
8. Evaluační systém a pedagogická diagnostika (str. 45)

Přílohy č. 1–3

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Školní vzdělávací program: „Dobře, že je nás víc“

Mateřská škola Nový Malín 303
Nový Malín 303, PSČ 788 03
telefon: 588 881 480, 588 881 484, 588 881 488

Mateřská škola Nový Malín 503
Nový Malín 503, PSČ 788 03
telefon: 588 881 490, 588 881 494,

od 1. 1. 2003 součást Základní školy a Mateřské školy Nový Malín, příspěvkové organizace
IČO 73184837
Nový Malín 274, PSČ 788 03
telefon: 588 881 450
e-mail: skola@zsmalin.cz

Zřizovatel: Obec Nový Malín

Ředitelka Základní školy a Mateřské školy Nový Malín:	Mgr. Jana Švábová
Zástupkyně ředitelky pro MŠ 303:	Bc. Eva Mondeková
Zástupkyně ředitelky pro MŠ 503:	Zuzana Stejskalová

Zpracovatel ŠVP: Bc. Eva Mondeková, Zuzana Stejskalová

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA

2.1 MATEŘSKÁ ŠKOLA 503

Mateřská škola se nachází v dolní části obce poblíž hlavní silnice směřující na Šumperk, je obklopena zástavbou rodinných a řadových domů. Přestože se nachází na vesnici, není v blízkém dosahu volné přírodní prostředí. Ještě před několika lety byla mateřská škola ze severní a severozápadní strany obklopena malebnými poli, kdy děti mohly bezpečně vyběhnout na polní cestu, která je dovedla až na letiště nebo ke škole, brouzdaly se lány zrajícího obilí kolejem vyjetými traktory, sbíraly nesklizenou kukuřici z polí, po žních hledaly klásky obilí, pozorovaly zemědělské stroje při pracích. Z oken šatny dětí bylo reálné pozorovat srny, zajíce, koroptve na polích, bylo možné dohlédnout až k letišti. Tuto idylku přetrála výstavba nové ulice v bezprostřední blízkosti mateřské školy.

Mateřská škola byla postavena v akci „Z“ jako dvojtřídní mateřská škola s kapacitou 60 dětí a provoz byl zahájen 20. října 1980. K 1. září 2008 bylo vybudováno a zprovozněno v prostorách bývalého hospodářského pavilonu třetí oddělení s kapacitou 18 dětí. Mateřská škola je tedy od 1. 9. 2008 trojtřídní.

Budova mateřské školy je dvojpodlažní, panelová, nepodsklepená. Původní plochá střecha byla nahrazena střechou sedlovou. Do půdních prostor však není zevnitř přístup. Proskleným koridorem je budova mateřské školy propojena s bývalým hospodářským pavilonem, kde se nyní nachází oddělení nejmladších dětí a plynová kotelna. Dále zde byl vybudován jeden obecní byt a další tři byty byly vybudovány v půdních prostorách nad tímto pavilonem.

Mateřská škola prošla v roce 2023 až 2024 celkovou rekonstrukcí budovy a vybavení pro zavedení prvků ze vzdělávacího programu Začít Spolu.

Pracuje zde 6 pedagogických pracovníků, 1 školní asistent, 1 asistentka pedagoga a 3 provozní pracovníci.

2.2 MATEŘSKÁ ŠKOLA 303

Mateřská škola se nachází v horní části obce u hlavní silnice směřující na Mladoňov. Je umístěna v historicky starší vile, obklopená rozlehlou zahradou, která nabízí dostatek prostoru pro relaxaci dětí. Ačkoli je mateřská škola obklopená vilkami a rodinnými domky, přesto se nachází v klidném místě. S dětmi je možné chodit na blízka pole, v blízkosti se nachází poldry, krásné a klidné místo pro relaxaci dětí. Děti mají také možnost pozorovat čápy na hnízdě v období od jara do pozdního léta. V roce 2010 prošla budova rekonstrukcí, jednalo se o výměnu oken, nová střecha, zateplení budovy, nová fasáda, výmalba vnitřních prostor...

V přízemí budovy se nachází třída MEDVÍDKŮ, v 1. patře se nachází třída KOŤÁTEK, které bylo otevřeno po rekonstrukci celého patra 1.9. 2006.

V roce 2011 byl na zahradě mateřské školy vybudován pavilon, ve kterém se nachází třída nejmladších dětí – ŠTĚŇÁTEK.

V červnu 2018 bylo provedeno nové oplocení kolem celé budovy MŠ.

V červenci 2021 prošla budova částečnou rekonstrukcí. Byla provedena nová elektroinstalace v přízemí budovy, nové osvětlení, snížení stropů, rekonstrukce umývárny a výmalba přízemí a schodiště.

Na školní zahradu byl pořízen zahradní domek na venkovní hračky, kočárky, koloběžky a sportovní náčiní.

V roce 2024 proběhla rekonstrukce 1. patra (nová elektroinstalace, stavební úpravy).

Pracuje zde 6 pedagogických pracovních, 1 chůva, 2 asistentky pedagoga a 3 provozní pracovníce.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1.1 Věcné podmínky MŠ 503

Mateřská škola je trojtřídní, heterogenní. V hlavní budově se nachází v přízemí – BERUŠKY. K dispozici má třídu, hernu, sklad lůžkovin a sklad lehátek, šatnu dětí, WC + umývárnu dětí, sklad hraček a přípravnu jídla.

MOTÝLCI – užívá prostory v prvním poschodí. Uspořádání těchto prostor je obdobné jako v přízemí, dále je zde kancelář zástupkyně ředitelky. V obou podlažích hlavní budovy se nacházejí úklidové komory a šatny + WC personálu.

BROUCCI - k dispozici má prostornou třídu s hernou, šatnu, umývárnu s wc, kuchyňku, šatnu pro učitelky se samostatným wc, sklad hraček a sklad lůžkovin.

Do všech tříd byl pořízen nový nábytek, nová je i většina zařízení. Dostatečný počet hraček i učebních pomůcek – některé z nich mají své stabilní umístění a jsou dětem volně k dispozici, jiné jsou dětem předkládány průběžně podle obsahu činností, které během roku probíhají. Prostory jsou upraveny pro činnosti v tzv. centrech aktivit.

Z budovy MŠ je přímý vstup do školní zahrady. Školní zahrada slouží k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě, podporuje u dětí pravidelný pobyt v přírodním prostředí.

Dětem slouží venkovní WC s dvěma záchodky a dvěma umyvadly.

3.1.2 Věcné podmínky MŠ 303

Mateřská škola je trojtřídní. V pavilonu se nachází třída nejmladších dětí – ŠTĚŇÁTKA. K dispozici má velkou třídu, umývárnu s WC, kuchyňku, šatnu, samostatné WC a šatnu pro učitelky. Střední třída – KOŤÁTKA a třída s nejstaršími dětmi – MEDVÍDCI se nacházejí v hlavní budově. Střední třída má k dispozici menší prostor, jídelnu, kuchyňku, stálou ložnici, umývárnu s WC, dva menší sklady na hračky a ložní prádlo, dále je zde kancelář a šatna pro učitelky. Nejstarší třída využívá velkou místnost, jídelnu, umývárnu s WC, stálou ložnici a kuchyňku.

Podmínky pro pedagogickou práci z hlediska prostoru jsou velmi dobré. Prostorové uspořádání nábytku vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Ve třídách je dětský nábytek, dostatek hraček všeho druhu, didaktický materiál, výtvarný materiál. Vše je průběžně doplňováno. V přízemí hlavní budovy je umístěna nástěnka pro rodiče, kde jsou pravidelně informováni o aktuálních akcích.

Od září 2024 do mateřské školy chodí také dvouleté děti. Je připraven vhodný nábytek – skříňky s uzavíratelnými dvířky, přebalovací podložka, nočníky, samo uzavíratelný odpadkový koš na pleny, hračky pro dvouleté děti.

Z pavilonu je přímý vstup na školní zahradu, která prodělala rekonstrukci na jaře v roce 2015. Zahrada byla vybavena novými herními prvky a výsadbou nové zeleně. Na zahradu navazuje školní hřiště, na kterém mají děti k dispozici kolotoč, houpačky, pískoviště, prolézačky, domečky, kreslicí tabule, herní sestavu s klouzačkou a je zde také vydlážděná plocha pro koloběžky a odrážedla. Vzrostlé stromy zajišťují stinná místa v letních měsících, modelace terénu umožňuje v zimě bobování a sáňkování.

Mateřské školy rozšířily sortiment vybavení vhodného pro děti mladší tří let, průběžně doplnily a obnovily hračky, pomůcky, náčiní, materiály a doplňky tak, aby odpovídaly počtu a věku dětí.

3.2 Životospráva

Strava se do mateřské školy dováží ze Školní jídelny při Základní škole Nový Malín. Dodržování času podávání stravy je tedy částečně odvislé od této skutečnosti.

Jídelníček sestavuje vedoucí školní jídelny. Dopolední i odpolední svačinky si děti ze třídy MOTÝLKŮ a BERUŠEK z MŠ 503 mažou samy. Děti ze třídy Medvídků z MŠ 303 si dopolední svačinky mažou samy a rozhodnou se tak, kolik pomazánky si na pečivo dají. Učitelky děti do jídla nenutí, snaží se ale, aby jídlo ochutnaly. Děti rovněž mají možnost zvolit si velikost porce. Děti mají dostatek tekutin v průběhu celého dne.

Pobyt venku je zařazován denně, ruší se nebo zkracuje pouze z důvodu nevyhovujících povětrnostních či bezpečnostních podmínek (např. déšť, silný vítr či mráz, náledí).

Délka spánku – klidu na lůžku je odlišná dle věku dětí, u předškoláků se zkracuje. Do spánku nejsou děti nuceny, nesmí ale rušit ostatní děti. Nejstarší děti, pokud neusnou v době klidu, mohou v tichosti vstát a věnovat se klidným hrám, kreslení.

Všechny pracovnice se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Po zápise do mateřské školy jsou na schůzce rodičům nově přijatých dětí pro usnadnění adaptace doporučeny kratší návštěvy mateřské školy v období před nástupem k pravidelné docházce. Děti tak mají možnost postupně se seznámit s novým prostředím, s personálem i s ostatními dětmi. Na této schůzce jsou zodpovězeny dotazy rodičů, jsou jim přiblíženy činnosti, které v mateřské škole probíhají, rovněž jsou jim dána doporučení, jak vhodně rozvíjet u dětí samostatnost.

Učitelky se snaží laskavým přístupem usnadnit dětem pobyt v mateřské škole, rovněž se snaží při všech činnostech udržovat klidnou a přátelskou atmosféru, dávat dětem srozumitelné pokyny a poskytovat jim pocit bezpečí. Respektují aktuální individuální potřeby jednotlivých dětí. Pro kvalitní individuální práci s dětmi bohužel nejsou v současné době při vysokém počtu dětí ve třídách vhodné podmínky.

Všechny děti mají v mateřské škole rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno. Děti jsou vedeny k dodržování dohodnutých pravidel, k vzájemné ohleduplnosti, pomoci a spolupráci, je posilována jejich samostatnost a sebedůvěra, je dětem poskytován dostatek podnětů a příležitostí k všestrannému rozvoji. Je omezována soutěživost dětí a využíváno vhodných situací k ovlivňování dětí prosociálním směrem. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita.

Ve vztazích mezi personálem mateřské školy panuje vzájemná zdvořilost, důvěra a vzájemná pomoc.

3.4 Organizační chod

Podmínkami organizačního chodu mateřské školy se zabývají **Organizace dne v mateřské škole** (Příloha č. 1) a **Školní řád mateřské školy** (samostatný dokument; viz <http://www.zsmalin.cz/skolni-rad-ms/>).

Organizace dne je pro jednotlivé třídy částečně odlišná. Stanovené časy jsou orientační, dodržován je, pokud možno, čas podávání stravy, která je do mateřské školy dovážena ze Školní jídelny při ZŠ.

Učitelky se na svou výchovně-vzdělávací práci připravují, plně se věnují dětem, aktuálně řeší mimořádné situace, spolupracují na úrovni jednotlivých tříd i celé mateřské školy, rovněž spolupracují s provozními pracovníci. Ke spojování tříd dochází při ranním scházení a odpoledním rozcházení dětí.

3.5 Řízení

Zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu (dříve vedoucí učitelka) Bc. Eva Mondeková a Zuzana Stejskalová řídí mateřskou školu v souladu s pracovní náplní stanovenou ředitelkou ZŠ a MŠ Mgr. Janou Švábovou.

Účastní se porad s vedením společného zařízení a předává informace mezi vedením a pracovníci mateřské školy v obou směrech.

Spolupracuje s rodiči i s dalšími partnery, především s místní ZŠ dle **Plánu spolupráce mateřské školy a základní školy** (Příloha č. 2) a dále s OÚ, PPP, Vilou Doris, Plaveckou školou, Domem kultury, ÚEV Mladoňov atd. Ke spolupráci s těmito partnery vede i ostatní učitelky.

Podporuje spoluúčast učitelek při vytváření Školního vzdělávacího programu, rovněž podporuje další vzdělávání učitelek. Vede ke spolupráci všechny pracovníce mateřské školy. Dává prostor pracovnícům k vyjádření jejich názorů, a to jak na pedagogických radách, tak i na provozních poradách.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole 503 pracuje v současnosti 6 kvalifikovaných učitelek a asistentka pedagoga:

Zuzana Stejskalová, zástupkyně ředitelky pro MŠ	- úvazek 1 (25 hodin s dětmi týdně)
Bc. Pavlína Koutná, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)
Ivana Majerová, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)
Lucie Krásná, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)
Bc. Pavla Pospíšilová, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)
Kateřina Vojáčková, DiS, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)
Miroslava Macíková, asistentka pedagoga	- úvazek 0,75 (30 hodin týdně)

a dále provozní pracovníci:

Eva Kechrtová, školnice + výdej stravy	
Michaela Gažarová, uklízečka + výdej stravy	
Romana Kuběňová, uklízečka + výdej stravy	
Dita Talafová, školní asistent	- úvazek 0,75 (30 hodin týdně)
Bc. Jan Šváb, topič	

V mateřské škole 303 pracuje v současnosti 6 kvalifikovaných učitelek a 2 asistentky pedagoga:

Bc. Eva Mondeková, zástupkyně ředitelky	- úvazek 1 (25 hodin s dětmi týdně)
Bc. Hana Březovská, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)

Iva Vénosová, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31hod. s dětmi týdně)
Bc. Michaela Málková, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)
Bc. Kateřina Uhrová, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s dětmi týdně)
Kateřina Krobotová, učitelka MŠ	- úvazek 1 (31 hod. s těmi týdně)
Petra Truksová, asistentka pedagoga	- úvazek 0,6389 (23 hodin týdně)
Kristýna Vepřková, asistentka pedagoga	- úvazek 0,75 (30 hodin týdně)

a dále provozní pracovníci:

Ilona Kaniová, školnice + výdej stravy	
Lenka Stuchlá – uklízečka + výdej stravy	
Alena Bémová – uklízečka + výdej stravy	
Linda Smolichová, chůva	- úvazek 1 (40 hodin týdně)
Bc. Jan Šváb, topič v topné sezoně	

Všichni pracovníci pracují v souladu se svými pracovními náplněmi.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola považuje spoluúčast rodičů za velmi důležitou a zahajuje ji již při zápisu dětí do mateřské školy. Rodiče dostávají informace o provozu a směřování mateřské školy, rovněž je jim doporučeno, jak mají postupovat, aby vstup do mateřské školy svému dítěti usnadnili.

Denně platí pro rodiče nabídka „otevřených dveří“, která je omezena pouze v době podávání stravy, kdy hygienické normy pobyt cizích osob v době podávání stravy nepovolují. Doporučujeme rodičům, aby této nabídce využívali. Rovněž mají rodiče denně možnost informovat se o prospívání svého dítěte. Pro časově náročnější konzultaci je vhodné dohodnout s danou učitelkou termín předem.

Na úvodní schůzi s rodiči po zahájení školního roku je sestaven a schválen **Plán spolupráce s rodiči** (Příloha č. 3) pro daný školní rok, rodiče se seznamují se Školním vzdělávacím programem a mají možnost přispívat k jeho doplnění svými náměty. Učitelky mají právo se k těmto námětům vyjádřit a rozhodnout, zda a za jakých podmínek je lze realizovat. Školní vzdělávací program je rodičům k dispozici v kanceláři zástupkyně ředitelky a na webových stránkách školy. Návrhy na doplnění Školního vzdělávacího programu mohou rodiče podávat i v průběhu celého školního roku.

Učitelky chrání soukromí rodiny, zachovávají mlčenlivost o důvěrných informacích, s rodiči jednájí taktně.

Po dohodě a se souhlasem rodičů nabízí mateřská škola zprostředkování odborného vyšetření v Pedagogicko-psychologické poradně v Šumperku, především vyšetření školní zralosti.

Práva a povinnosti rodičů upravuje Školní řád. Mateřská škola zdůrazňuje **význam rodiny pro zdravý vývoj dítěte a pro jeho ochranu před nežádoucími vlivy.**

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Zápis do mateřské školy probíhá každoročně v období měsíce května a děti jsou do mateřské školy přijímány v souladu se **Zásadami zařazování dětí do mateřské školy** – vydala ředitelka školy Mgr. Jana Švábová. Ředitelka školy rovněž vydala **Směrnici ke stanovení výše úplaty za předškolní vzdělávání dítěte v mateřské škole.**

V Mateřské škole 503 jsou děti rozdělovány do tří heterogenních tříd. Dvě třídy (Berušky a Motýlci) mají prostory koncipovány do center aktivit – CA (Ateliér, Šikovné prstíky, Dílna, Pokusy a objevy, Písek, Škola, Kostky, Dramatika), kde probíhají veškeré vzdělávací činnosti. Ve třídě Broučků se CA zařazují postupně během roku, jelikož jsou tu přidávány většinou děti nově příchozí. Je zohledněna věková vyváženost, sourozenecké a přátelské vazby. Rovněž tak ve třídě ŠTĚŇÁTEK jsou zařazeny děti nejmladší a dvouleté, ve třídě KOŤÁTEK děti mladšího, středního a nejstaršího věku a ve třídě MEDVÍDKŮ děti nejstarší. Třídy jsou tedy heterogenní.

Přestože jsou děti členěny do tříd zpravidla dle věku, mají možnost vzájemného kontaktu především při pobytu na školní zahradě, ale také při ranním scházení a odpoledním rozcházení.

U dětí s odloženou školní docházkou se zohledňují doporučení z vyšetření školní zralosti v PPP, pokud je zpráva z PPP mateřské školy k dispozici. Těmto dětem je vždy věnována individuální péče a je jim vypracován individuální vzdělávací plán. Individuální péče je rovněž věnována dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními a dětem nadaným, pokud to počet dětí ve třídě dovolí a pokud tyto děti navštěvují mateřskou školu.

V průběhu dne se střídají činnosti spontánní i řízené, dle aktuálních podmínek a potřeb zařazují učitelky různé formy učení, tj. individuální, skupinové i frontální. Děti mají možnost volby, nejsou nuceny, ale vhodně motivovány ke společným činnostem.

Učitelky motivují děti k pestrým činnostem vycházejícím ze Školního vzdělávacího programu, avšak napomáhají dětem v uskutečňování jejich vlastních aktivit. Ve třídách je využíváno podnětů z komunitního kruhu.

4.1 Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016Sb. o vzdělávání žáků se **speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných**. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Podmínky pro vzdělávání musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. V případě zařazení dětí vyžadujících speciální vzdělávací potřeby, bude příslušnými pedagogy vytvořen individuální vzdělávací plán (IVP), a to tak, aby byly vytvořeny optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte. Snahou pedagogů je, stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají, vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními a dětí nadaných je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

4.2 Podmínky pro vzdělávání dětí dvouletých

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let mateřská škola přijala opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) podmínek a organizace vzdělávání. Mateřská škola poskytuje dětem vzdělávání v souladu s § 164 školského zákona. Ředitelka školy zodpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání, zástupkyně ředitelky pro MŠ zodpovídá za zajištění dohledu nad dětmi. Učitelky přizpůsobí dvouletým dětem dílčí vzdělávací cíle a vzdělávací nabídku.

4.3 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Jsou-li alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí zástupkyně ředitelky pro MŠ skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Zástupkyně ředitelky pro MŠ může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je *Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání*.

5. VIZE

Školní vzdělávací program ve shodě s Rámcovým vzdělávacím programem je východiskem pro vizi naší mateřské školy, kterou formulujeme takto:

- mateřská škola je pro děti místem klidu, pohody a bezpečí, kde jsou děti vedeny k samostatnosti, vzájemné ohleduplnosti, pomoci a spolupráci, k rozvoji pozitivního vlivu v integraci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a dětmi nadanými
- systematickou a promyšlenou prací pedagogů jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení osobnosti každého dítěte
- pedagogové respektují potřeby dětí dané věkem i potřeby individuální a napomáhají v jejich uspokojování
- mateřská škola vytváří podnětné a obsahově pestré vzdělávací prostředí, podílí se na přípravě dětí na školu, vždy ale užívá metod a forem práce vhodných pro děti předškolního věku
- mateřská škola je pro rodiče partnerem, který
  - ❖ doplňuje rodinnou výchovu
  - ❖ nabízí rodičům spoluúčast při tvorbě a realizaci Školního vzdělávacího programu
  - ❖ je schopen pomoci rodičům řešit výchovné problémy jak samostatně, tak i ve spolupráci s dalšími partnery

6. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název Školního vzdělávacího programu „Dobře, že je nás víc...“, to jsou vlastně slova kuřátka Pipky z pohádky „Devět“ autora Josefa Kožíška. V této pohádce je velmi výstižně vyjádřena změna v uvažování jednoho z devíti kuřátek, kuřátka Pipky. Zpočátku je smutné, že se musí o vše dělit s ostatními osmi kuřátky, což často vyjadřuje slovy: „Škoda, že je nás devět“. V nouzi, kdy spadne do jamky, dochází postupně k poznání: „Dobře, že je nás víc...“ A stejně tak dobře, jako je nakonec Pipce s ostatními kuřátky, by mělo být i jednotlivým dětem v mateřské škole. Vždyť dítě navštěvuje mateřskou školu v raném věku, který má pro jeho život dalekosáhlý význam. Dovolují si citovat z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání: Poznatky lékařů, psychologů a pedagogů ukazují, že většina toho, co dítě prožije v prvních letech života, je trvalá a že rané zkušenosti, které dítě získá svým životem v rodinném i mimo rodinném prostředí, se v jeho životě – třeba i daleko později – zhodnotí a najdou své uplatnění (konec citátu).

Školní vzdělávací program je vytvořen pro děti ve věku od dvou do šesti let. Vzdělávací nabídka Školního vzdělávacího programu je zpracována pro celou mateřskou školu. Učitelky

v jednotlivých třídách mají možnost volby z této nabídky v souladu s charakteristikou jednotlivých tříd.

Školní vzdělávací program nám napomáhá realizovat kvalitní vzdělávání dětí s přihlédnutím k aktuálním podmínkám vzdělávání v naší mateřské škole. Zaměřuje se jak na rozvoj každého jednotlivého dítěte, tak i na vytváření příznivého klimatu v jednotlivých třídách i v celé mateřské škole. Děti mají možnost vzájemného kontaktu především při pobytu venku na školní zahradě, částečně i při ranním scházení a odpoledním rozcházení. Mnoho akcí, především společné akce s rodiči a kulturní představení v mateřské škole, je připravováno pro všechny děti společně.

Při realizaci Školního vzdělávacího programu jsou důsledně respektována vývojová specifika dětí, je přihlíženo k individuálním potřebám, předpokladům a možnostem jednotlivých dětí. Pedagogové vedou děti k samostatnosti, napomáhají tomu, aby každé dítě mělo možnost zažít úspěch. Děti mají možnost vlastního rozhodnutí, poznávají však i důsledky svého jednání.

Pedagogové uplatňují metody prožitkového a kooperativního učení, užívají situačního učení s vhodnými aktuálními podněty. Didakticky zacílené činnosti jsou vhodně motivovány a probíhají ve skupinách i individuálně. Děti z MŠ 503 pracují v centrech aktivit. Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu a k postupnému poznávání a dodržování pravidel. Záměrem je nenásilně „nasměrovat“ děti co nejlíže ke klíčovým kompetencím a k očekávaným výstupům.

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Úvodem považujeme za důležité krátké zastavení u **Rámcových cílů**, které jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání formulovány takto:

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Učitelky se snaží naplňovat tyto cíle průběžně při všech činnostech, za všech situací a okolností. Uvědomují si, že cíle rámcové a dílčí jsou propojené, provázané a že jsou svým způsobem univerzální, přirozené a všudypřítomné, což znamená, že nejen při činnostech plánovaných, ale i při nejrůznějších činnostech, situacích a za různých okolností působí na dítě ve shodě se všemi rámcovými cíli a že svým chováním a jednáním, svými postoji, dítě ovlivňují. Cíle dílčí jsou rozpracovány podrobněji ve vzdělávací nabídce.

Vzdělávací obsah: integrované bloky – tematické celky:

1. Mezi kamarády v mateřské škole
2. Co viděl drak
3. Radost máme, radost dáme
4. Zima čaruje
5. Každý je šikovný, každý něco umí
6. Kde žijeme
7. Kniha je náš kamarád
8. Sluníčko se na nás směje
9. Naše rodina
10. Těšíme se na prázdniny

Tyto integrované bloky pokrývají celé tříleté vzdělávací období.

Tematické celky jsou dále členěny do tematických částí. Řazení tematických celků i částí není dogma, obojí lze dle aktuální potřeby a situace upravovat, měnit. Časový plán pro práci s tematickými celky je volný, učitelky prodlužují nebo zkracují dobu jejich trvání podle zájmu dětí i podle dalších podmiňujících okolností.

Rozpracované **dílčí vzdělávací cíle** a **vzdělávací nabídka** tvoří „základní nabídku“, kterou mohou učitelky dle svých výchovně-vzdělávacích záměrů (v souladu s ŠVP) doplňovat, obměňovat.

U tematických celků jsou uvedeny některé **klíčové kompetence**, které mohou být dosažitelné pro dítě při ukončení předškolního vzdělávání; pedagogové však mají na zřeteli celý soubor klíčových kompetencí z RVP PV. Dále jsou zde zapracovány **očekávané výstupy z RVP PV** rozpracované do konkrétnější podoby a v úrovni odpovídající běžným a vývojově přiměřeným (standardním) možnostem a potřebám většiny dětí na konci předškolního období.

Některé dílčí cíle označené znaménkem * jsou určeny spíše starším dětem. Učitelky si zpracovávají konkrétní návrh výchovně-vzdělávací činnosti většinou na období jednoho týdne do předtištěných listů (plánů). Při realizaci i následně si zaznamenávají to těchto listů stručné poznámky a hodnocení. Učitelky v jednotlivých třídách při přípravě i realizaci spolupracují. V odůvodněných případech lze návrh měnit.

MŠ 503

Celým rokem nás provází rozvoj ctností, tedy hodnot, které společně s dětmi objevujeme kolem sebe, charakterizujeme je na základě reálných situací. Vycházíme z metodiky Výchova ke ctnostem.

Mateřská škola nabízí a zajišťuje i ve spolupráci s dalšími partnery také **další doplňkové programy**:

MŠ 503

- návštěva kulturních pořadů v Domě kultury, či v Divadle Šumperk
- návštěva programů na Komíně (výtvarné, pracovní, ekoprogramy, např. Voda, Třídění odpadů...)
- kulturní pořady dle nabídek v MŠ (divadlo, kouzelník, ukázka výcviku dravých ptáků, muzikoterapie...)
- individuální péče pro děti s odloženou školní docházkou v souladu se závěry a doporučením z vyšetření v PPP a po dohodě s rodiči (podle potřeby a se souhlasem rodičů zprostředkovává vyšetření školní zralosti dítěte v PPP v Šumperku)
- lyžařský kurz dle nabídky
- solná jeskyně
- hasičárna v Šumperku
- dopravní hřiště Mohelnice
- festival ptactva na Třemešských rybnících
- ekologické programy v ÚEV Mladoňov

MŠ 303

Hlavní ideou našeho předškolního vzdělávání je snaha zajistit zdraví dítěte, jeho duševní pohodu a příznivou životní perspektivu. Respektujeme přirozená práva a potřeby dítěte, podporujeme jeho osobnostní rozvoj, probouzíme a rozvíjíme jeho možnosti, umožňujeme mu porozumět okolnímu světu, učíme ho žít mezi lidmi, probouzíme jeho chuť poznávat, tvořit a učit se.

Mateřská škola nabízí a zajišťuje i ve spolupráci s dalšími partnery také **další doplňkové programy**:

- lyžařský kurz dle nabídky
- kulturní pořady dle nabídek v MŠ
- návštěvy divadla
- vzdělávací programy
- dýňování – tvořivé odpoledne s rodiči
- vánoční tvoření – sváteční posezení s rodiči spojené s vánočním tvořením
- maškarní karneval
- velikonoční tvoření
- ruční papírna Velké Losiny
- hasičárna u místních dobrovolných hasičů
- návštěvy nemocnice v Šumperku
- ekologické programy v ÚEV Mladoňov
- keramika
- školní výlety
- zahradní slavnost – ukončení školního roku s pasováním předškoláků, táboračkem, soutěžemi, diskotékou...
- nocování předškoláků v MŠ

PODZIM

7.1 MEZI KAMARÁDY V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Tento tematický celek je zaměřen na seznamování dětí s prostředím mateřské školy včetně školní zahrady. Děti jsou seznamovány s organizací dne, seznamují se s ostatními dětmi i s personálem, měly by poznávat, že učitelky jsou jim plně k dispozici. Postupně se učí zvládnout jednoduché sebe obslužné a pracovní činnosti. Poznávají základní pravidla společenského chování a také bezpečnostními pravidla, jsou vedeny k jejich dodržování. Také jsou vedeny k poznání, že si kamarádi pomáhají. Jsou motivovány k zapojení do různých her a činností.

Rovněž bude věnována pozornost společenské události – divadelnímu představení, děti se seznámí s některými pravidly společenského chování, obohatí se jejich estetické vnímání a citový prožitek platí pro každý následující měsíc). Této události bude následně využito k tvořivým činnostem.

Tematické části:

- školka plná dětí
- kamarádi si pomáhají a dodržují pravidla
- *jak jsme prožili prázdniny

- *chceme být šikovní jako naši kamarádi v 1. třídě?
- les – lesní zvířata, rostliny, plody
- těšíme se na divadlo

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s uspořádáním jednotlivých místností v MŠ
- seznamování se značkami dětí, s ukládáním osobních věcí na určené místo
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k dětem i dospělým, tvoření pravidel třídy
- rozvíjení samostatnosti
- rozvíjení schopnosti sebeovládání
- šetrné zacházení s hračkami, pomůckami, vybavením MŠ
- rozvíjení estetického vkusu
- zapojování se do úklidu hraček ve spolupráci s učitelkou a ostatními dětmi
- seznamování se s organizací stolování (pitný režim)
- pozorné naslouchání četbě či vyprávění
- *hodnocení pohádkových postav
- rozvíjení rozhovorů k určitým tématům i v komunitním kruhu
- rozvoj řečových schopností a dovedností
- osvojení si výtvarných dovedností
- procvičování správného držení těla
- rozvoj pohybových dovedností – hrubá i jemná motorika
- seznamování se s písněmi a HPH
- zapojení do zpěvu a HPH
- *poznávání rozdílů mezi docházkou do MŠ a do 1.třídy ZŠ
- *vytváření pozitivního vztahu ke škole a učení
- zapojování se do tělovýchovných aktivit
- procvičování pohybových dovedností i na zahradním vybavení
- pozorné sledování divadelního představení
- upevňování pravidel chování a bezpečnosti
- seznamovat se s nutností třídění odpadů
- vycházka do sběrného dvora, seznamování se s různými druhy odpadu
- rozhovory – jak třídí děti a jejich rodiče odpad doma
- posilování vztahu k přírodě
- poznávat zvířata žijící v lese + lesní plody
- vycházka do lesa, jak se v lese chováme, co můžeme v lese vidět
- posilovat smyslové vnímání

Vzdělávací nabídka:

- hry s hračkami dle volby dětí
- seznámení a hry s novými hračkami
- motivovaný společný úklid – hospodáři
- rozhovory s využitím maňásků, hry „na divadlo“
- sebe obslužné činnosti v průběhu dne
- cvičení a pohybové hry
- pohybové aktivity na školní zahradě s bezpečným využitím zahradního vybavení
- tvoření z písku
- společné povídání
- poslech a vyprávění pohádek
- poslech četby na pokračování

- dechová cvičení
- poslech a zpěv písní
- nácvik básně, říkadel
- rozhovory nad obrázky
- výtvarné činnosti – kreslení, malování, modelování
- výtvarné činnosti
- hra s barvami – otisky
- práce se solným těstem
- práce s papírem – mačkání, vystřihování, lepení (třídění odpadů – papír)
- sběr plastových vršků
- pozorování a rozhovory na vycházkách (kontejnery – plast, sklo, papír, drobné el. zařízení)
- vykreslování a dokreslování
- prohlížení knih, leporel ...
- prohlížení, poslech, plnění úkolů z časopisu Sluníčko
- *vycházka k ZŠ
- uvolňovací a grafické cviky, vyplňování pracovních listů
- divadelní představení
- dramatizace pohádky
- skládání, lepení z plastových vršků
- návštěva sběrného dvora
- Kostičky „Odpady se hromadí“

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Očekávané výstupy z RVP PV:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, běh ve dvojicích, trojicích, v zástupu, běh mezi překážkami...)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vést rozhovor
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, **respektovat ho**
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi), zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví...)
- pojmenovat části těla a některé orgány

- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými lidmi
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- chápat prostorové pojmy
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování, vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství svoji roli, podle které je třeba se chovat
- všimnout si změn v nejbližším okolí

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa, a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi a dospělými
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí

7.2 CO VIDĚL DRAK

V tomto tematickém celku budou děti seznamovány se změnami v přírodě vlivem ročního období, budou pozorovat počasí, poznávat ovoce a zeleninu, práci na polích a v zahradách, zapojí se do prací na školní zahradě, do sběru a tvoření z přírodnin, budou se seznamovat se zvířaty a jejich způsobem života, s odletem tažných ptáků, budou vedeny k šetrnému vztahu k přírodě. Využijí větrného počasí k pouštění draka.

Seznámí se s dopravním ruchem v okolí mateřské školy, s dopravními prostředky, některými dopravními značkami. Na vycházkách si budou upevňovat praktické dodržování bezpečnostních pravidel.

Tematické části:

- podzim s drakem, co přináší podzim
- co viděl drak v zahradách a na polích, sklizeň ovoce a zeleniny
- podzim je krásně zbarvený (barvy v přírodě)
- jak se žije zvířatům a ptákům na podzim
- (než) půjdeme na vycházku
- dýňování, dýňohraní, Dušičky, Halloween

Dílčí vzdělávací cíle:

- pozorování změn i krásy v podzimní přírodě
- poznávat podzimní počasí
- posilování zvědavosti dětí
- rozvíjení samostatnosti
- systematické sledování počasí, kalendář počasí
- rozlišování a pojmenovávání barev
- vytváření povědomí o vhodném chování v přírodě
- sběr přírodnin
- rozvíjení fantazie a zručnosti při tvoření z přírodnin, z dýhy
- poznávání některých druhů ovoce a zeleniny + náradí, zemědělské stroje
- vnímání a rozlišování pomocí více smyslů
- třídění předmětů na základě určité vlastnosti
- osvojení si poznatků o významu vitamínů v ovoci a zelenině pro zdraví
- zapojení se do jednoduchých prací na školní zahradě
- orientování se v prostoru, *hledání cest k určenému cíli
- pozorování dopravních prostředků a dopravního značení (u MŠ)
- seznamování se s bezpečností na vycházkách
- osvojení si poznatků o možném ohrožení v dopravním ruchu
- pozorné sledování divadelního představení
- rozvíjení výrazného řečového projevu
- osvojování si některých časových pojmů – roční období
- rozvíjení pohybových schopností a dovedností
- upevňování správného dýchání při pohybových činnostech, zpěvu, řeči
- poznávat, jak se některá volně žijící zvířata připravují na zimu
- seznamovat se s tažnými ptáky (proč odlétají)
- upevňování vhodného společenského chování
- upevňování pravidel třídy
- výtvarné zpracování zážitků z divadelních představení
- poznávat zvířata žijící v lese + lesní plody
- vycházka do lesa, jak se v lese chováme, co můžeme v lese vidět
- odlet ptáků do teplých krajín (poznávat a jmenovat některé druhy)
- rozlišovat některé listnaté a jehličnaté stromy, některé pojmenovat
- rozlišovat domácí a hospodářská zvířata a volně žijící zvířata
- poznávat, jak se lidé starají o domácí a volně žijící zvířata
- rozvíjení stříhání a lepení
- upevňování hudebního cítění
- poznávat vliv počasí na zdraví dětí i dospělých
- poznávat, co vše podporuje zdraví dětí
- seznámení s číslicemi 1–5

Vzdělávací nabídka:

- pozorování změn v přírodě při pobytu na školní zahradě (vítr, déšť, mraky na obloze)
- charakterizovat roční období 2–3 typickými znaky
- rozhovory nad změnami v přírodě (uvědomovat si, že příroda kolem nás se mění
- v souvislosti s ročními obdobími)
- *vycházky s pozorováním změn v přírodě, s podzimními pracemi
- pozorování dopravního ruchu ze školní zahrady
- *vycházka s pozorováním dopravního ruchu
- *výroba draků
- pouštění draka na vycházce
- sběr kaštanů, žaludů, barevných listů...
- tvoření z přírodnin i z technických materiálů
- hry dle fantazie s přírodninami
- prohlížení a rozhovory nad knihami, atlasy, obrázky
- plánované a řízené pohybové aktivity – cvičení v MŠ i venku
- artikulační hry – cvičení
- sluchové a hmatové hry
- výstavka ovoce a zeleniny spojená s ochutnávkou
- profesionální divadelní představení
- vyprávění zážitků z divadelního představení
- výtvarné vyjádření zážitků z divadelního představení
- seznamování s výtvarnými technikami
- hry s maňásky, loutkami
- námětové hry „na dopravu“, „na divadlo“
- manipulace s předměty a obrázky na základě určeného pravidla
- didaktické hry na procvičování barev
- hry k procvičení orientace v prostoru, *v rovině
- společná výroba podzimních dekorací
- poslech a nácvič podzimní básně
- poslech a nácvič písně
- hudební hádanky
- zpěv spojený s hrou „na tělo“
- uvolňovací a grafické cviky, vyplňování pracovních listů
- vystřihování a tvarování papíru
- práce se sádrou – sádrové odlitky
- práce s dýní – vydlabávání, sušení semínek
- vytváření otisků listů
- nalepování suchých listů
- Kostičky – Ovoce, zelenina
- *účast na Festivalu ptactva na Třemešských rybnících
- pečení brambor
- ekologické programy v Mladoňově
- Kostičky - „Kdo žije v lese“
- rozhovory nad obrázky se zvířaty
- třídění obrázků – volně žijící zvířata x domácí a hospodářská zvířata
- procvičování správné výslovnosti při jazykových hrátkách

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Očekávané výstupy z RVP PV:

- zvládnout manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami
- formulovat otázky
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- přirozeně komunikovat s druhým dítětem
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn
- pravidla jednání ve skupině, spolupracovat, přijímat autoritu apod.)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- rozlišovat vlevo, vpravo na vlastním těle, v prostoru (moci přitom chybovat)
- nalézat nová řešení
- umět se rozhodovat o svých činnostech
- posilovat slabé stránky
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- špatný jazykový vzor
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimo racionálního poznávání
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem

- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvorného, hrubého, ironického, popř. agresivního chování netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná

7.3 RADOST MÁME, RADOST DÁME

Smyslem tohoto tematického celku je přivést děti k poznání, co vše nám může udělat radost a jak můžeme udělat radost někomu jinému. Dětem je přirozeně nejbližší a nejmilejší hra, v mateřské škole se učí domluvě o hračku a o hru, bezpečnému zacházení s hračkami, úklidu hraček. Další velkou oblastí, která přináší dětem radost jsou pohádky v nejrůznějších podobách a zpracování. Děti je mohou nejen pasivně sledovat, ale jsou motivovány k jejich „aktivnímu“ využití (např. dramatizace, výtvarné zpracování...).

Radost dětem přinášejí i svátky: Mikuláš a Vánoce. Společně se na ně těšíme, podílíme se na výzdobě, na přípravě vánočního zpívání, vyrábíme přáníčka a drobné dárky, děti se seznamují s lidovými zvyky a tradicemi. Lidové tradice jsou zdrojem poetického lidového humoru a žertování plného citu a něžných mezilidských vztahů. Proto je poznávání lidové kultury a tradic potřebné. Vedeme děti k pochopení, že radost může přinést nejen „hmotný“ dárek, ale také např. písnička, laskavé slovo, povzbuzení, vystoupení v DPS...

Tematické části:

- každý si rád hraje
- pohádka pro radost
- než přijde Mikuláš
- čas adventní
- Mikuláši, Mikuláši, kdo to tady děti straší
- těšíme se na Vánoce

Dílčí vzdělávací cíle:

- upevňování šetrného zacházení s hračkami
- upevňování smyslu pro pořádek
- poznávání, co nás těší, co nám přináší radost
- poznávání, jak lze udělat radost někomu jinému
- procvičování jemné motoriky a grafomotoriky
- posilování soustředění
- zapojení do náročnějších tvořivých činností
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- vedení dětí k rozhodování na základě různých možností i k poznávání následků
- posilování ochrany soukromí a bezpečí ve vztahu s jinými dětmi i s dospělými
- vytváření povědomí o tradicích
- rozvíjení fantazie a tvořivosti
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- spoluvytváření estetického prostředí
- rozvíjení kultivovaného řečového projevu

- upevňování intonačního a rytmického cítění i souladu pohybu s hudbou
- zapojování dětí do jednoduchého doprovodu písní
- seznamování s některými materiály, a jejich vlastnostmi
- seznamování se surovinami pro pečení cukroví
- rozvíjení drobných svalů rukou a koordinaci se zrakem
- poznávání nebezpečí vzniku požáru (svíčky, prskavky) a bezpečnostních pravidel
- obohacování slovní zásoby, rozvíjení gramatické správnosti řeči, komunikace
- verbální i neverbální
- poznávání časových údajů
- posilování paměti
- upevňování společenského chování
- vytváření povědomí o vzájemné solidaritě – možná forma pomoci lidem, dětem v nepříznivých životních situacích
- upevňování barevných představ a geometrických tvarů
- vést k vytrvalosti při tvoření (např. lampiček, vánoční nebo zimní výzdoby, tvoření sněhových vloček apod.)
- tvoření z přírodnin (malování šišek, tvoření stromečků ze šišek, závěsu apod.)
- procvičování střihání se správným úchopem nůžek

Vzdělávací nabídka:

- hry s hračkami dle volby dětí
- poslech pohádek
- rozhovory s hodnocením pohádkových hrdinů
- vyprávění a rozhovory k TČ
- prohlížení a popis obrázků
- prohlížení knih, časopisů + rozhovory nad nimi
- využití didaktických pomůcek – Z čeho se vyrábí, Kdo co čím, Demonstrační obrázky atd.
- sledování některých dílů Kostiček (DVD)
- *program Advent ve Vile Doris, v ÚEV Mladoňov
- divadelní představení v MŠ
- mikulášská nadílka
- poslech a nácvik básní
- poslech a nácvik písní
- zapojení dětí do přípravy i realizace mikulášské a vánoční výzdoby
- výtvarné vyjádření na základě citového prožitku i vlastního námětu
- hry s drobnými mozaikami, korálky
- práce s papírem, nůžkami, lepidlem ...dekorace, výzdoba MŠ
- plnění „úkolů“ z adventního kalendáře
- zkouška programu na vánoční besídku
- vánoční příběhy z Betléma – vyprávění
- vánoční nadílka v MŠ
- vánoční zpívání pod borovicí za účasti rodičů a veřejnosti
- pohybové aktivity na školní zahradě
- poslech písní (CD, GD) i volné pohybové ztvárnění
- přiblížení nebezpečí požáru formou dramatické scénky + rozhovory o prevenci
- uvolňovací a grafické cviky, vyplňování pracovních listů
- *výroba svíček
- pečení cukroví

- výroba lampiček
- ekologické programy v Mladoňově

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Očekávané výstupy z RVP PV:

- zvládnout sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více)
- držet správně tužku, tj. třemi prsty s uvolněným zápěstím
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- správně vyslovovat postupně všechny hlásky, umět rozlišit hlásky na začátku a na konci slova
- naučit se z paměti krátké texty
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimát si
- chápat číselné a matematické pojmy
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí nebo neumí apod.)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, herní skupina apod.)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- být aktivní i bez opory rodičů
- všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravdělná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- vytváření komunikativních zábrán (necitlivé nucení dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým

- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

ZIMA

7.4 ZIMA ČARUJE

V tomto tematickém celku se děti seznamují se změnami v zimní přírodě a s životem zvířat a ptáků v tomto období. Poznávají pomoc lidí ptákům a zvířatům a pravidelně se podílejí na péči o krmítko na školní zahradě.

Poznávají a provozují zimní sporty a hry na sněhu, rovněž ale poznávají i některé komplikace, které lidem zima přináší – např. v dopravě.

Děti jsou vedeny k ochraně svého zdraví – vhodné zimní oblečení a obuv, význam vhodné stravy s dostatkem vitamínů v ovoci a zelenině, předcházení nachlazení a úrazům.

Nejstarší děti se připravují na zápis do 1. třídy, je posilována jejich sebedůvěra, upevňují si vědomosti a dovednosti důležité pro dobrý start ve škole.

Bliží se maškarní karneval, děti se podílejí na výrobě dekorací, seznamují se s lidovými tradicemi a připravují si aktivity na tuto akci, která se koná za účasti rodičů.

Tematické části:

- Tři králové
- bílé království aneb zimní počasí (jak má vypadat pravá zima),
- putování za sněhovou vločkou
- zimní radovánky
- chceme být i v zimě zdraví, co prospívá zdraví dětí i dospělých, lidské tělo
- těšíme se na karneval – masopust
- už je tu karneval!
- zvířátka a ptáčci v zimě, stopy ve sněhu
- svátek všech zamilovaných

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování se změnami v přírodě, v počasí
- seznamování s vlastnostmi sněhu a ledu a jejich využití pro tvořivé hry
- seznámení s životem zvířat a ptáků ve volné přírodě
- poznávání péče lidí o zvířata a ptáky ve volné přírodě
- zapojení dětí do péče o krmítko
- pozorování změn při rychlení větviček
- posilování samostatnosti dětí
- upevňování správného postupu při oblékání a svlékání a péče o vlhký oděv a obuv
- osvojení si poznatků o bezpečném chování při hrách na sněhu a zimních sportech i v dopravě
- rozlišování zdraví a nemoci
- poznávání zásad zdravého životního stylu (možnost předcházení nemocem)
- posilování zvědavosti
- vytváření pozitivního vztahu k učení
- *osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvíjení souvislého vyjadřování dětí

- poznávání i neverbálních komunikativních dovedností
- *poznávání grafické podoby některých písmen a číslic
- seznamování s novými výtvarnými technikami
- rozvíjení smyslového vnímání
- rozvíjení vhodného chování při společenských událostech (karneval...)
- upevňování gramatické správnosti řeči
- posilování soustředění dětí při řízených činnostech
- upevňování časových představ
- upevňování početních představ
- upevňování souvislého vyjadřování a pravidel dialogu
- seznamování se s lidovými tradicemi
- upevňování pohybových dovedností (i v souladu s hudbou)
- zapojení dětí do výzdoby na karneval
- upevňování hlavních znaků zimního počasí
- poznávání kladných i stinných stránek zimního období
- upevňování barevných představ

Vzdělávací nabídka:

- hry s novými hračkami z vánoční nadílky
- konstruktivní hry, mozaiky, navlékání
- námětové hry – „na lékaře“, „na školu“ ...
- prohlížení knih, atlasů, encyklopedií, obrázků a rozhovory nad nimi
- četba na pokračování
- poslech a nácvik básní a písní
- motivační scénky, etudy
- reprodukce a dramatizace pohádek
- hry na sněhu, bobování ...
- péče o krmítko na školní zahradě, pozorování (ptáci, stopy ...)
- lesní pedagogika v MŠ (zvířátka v zimě, poslech hlasů zvířat, prohlídka parohů, kožešin, fotografií)
- pokus se sněhem, ledem a vodou
- pozorování sněhových vloček a tvoření ze sněhu
- skládání obrázků z geometrických tvarů (sněhulák, domeček...)
- rychlení větviček
- *záznamy v kalendáři i v kalendáři počasí
- výtvarné práce se zmizíkem, krupicová technika aj.
- vykreslování, dokreslování, *pracovní listy, rozfoukávání barev brčkem
- *náročnější práce s papírem a textilem – skládání, střihání, lepení ...
- *luštění a vymyšlení hádanek, hledání odpovědí
- jazykové a sluchové hry
- rozklad slov na slabiky
- hudební hádanky, zpěv ve skupině i individuálně
- hudebně-pohybové hry
- tvoření masek a karnevalové výzdoby
- karneval (bez soutěživých prvků!)
- tělesná cvičení v různých formách
- zapojování dětí do doplňování výrazů – malované čtení
- uvolňovací a grafické cviky, vyplňování pracovních listů

- divadelní představení
- ekologické programy v Mladoňově
- využití internetu – názorná videa

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede pracovat podle pokynů a instrukcí
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci
- je schopno chápat, že se lidé různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem

Očekávané výstupy z RVP PV:

- ovládat koordinaci ruky a oka
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- správně dýchat při řeči, zpěvu a pohybových činnostech
- sledovat a vyprávět pohádku, příběh
- utvořit jednoduchý rým
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- uvědomovat si své silné a slabé stránky
- spolupracovat s ostatními
- chovat se zdvořile
- přistupovat k druhým lidem bez předsudků, s úctou
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí
- domluvit se na společném řešení
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- pomáhat spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným)
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými

- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- ironizování a znevažování úsilí dítěte
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná

7.5 KAŽDÝ JE ŠIKOVNÝ, KAŽDÝ NĚCO UMÍ

Tento tematický celek má dětem přiblížit různé činnosti, které provázejí člověka od raného věku až do dospělosti a stáří, má přivést děti k poznání důležitosti lidské práce, k rozšíření poznatků o některých pracovištích a pracovních činnostech, se kterými se děti běžně setkávají. Rovněž se bude zabírat i některými zálibami a koníčky lidí. Děti se budou zapojovat do různých činností, měly by prožít pocit uspokojení z konkrétního výsledku svého snažení. Je také záměrem vést děti k soustředění a ke snaze dokončit započatou činnost. Děti by si postupně měly uvědomovat výhody vzájemné pomoci a spolupráce.

Tematické části:

- co děláme ve školce a co nás baví, co dělají školáci ve škole
- co děláme doma – děti i rodiče – práce i volnočasové aktivity
- „bez práce nejsou koláče“ – pracoviště rodičů i pracoviště v obci
- jak pracují dospělí

Dílčí vzdělávací cíle:

- zapojování se do různých činností v MŠ
- upevňování správného držení těla
- rozvíjení pohybových dovedností
- prohlubování poznatků o různých druzích pracovních i dalších volnočasových činnostech dospělých
- seznamování s náradím, stroji, technikou (usnadnění práce)
- poznávání významu lidské práce a nutnosti šetrného přístupu k jejím výsledkům
- prožívání uspokojení z výsledků své práce
- poznávání, že více „rukou“ zvládne práci – činnost rychleji
- domlouvání se při společné hře, práci – hledání nejlepšího řešení
- uvědomování si některých nebezpečí (např. zápalky, ostré předměty, el. proud ...) a předcházení jim
- dodržování pravidel dialogu
- pomoc kamarádovi, mladšímu ...
- seznamování se s písněmi a HpH s pracovní tematikou
- vyjadřování písně pohybem
- prohlubování rozlišovací schopnosti sluchu a uvědomování si jeho významu
- přemýšlení, hledání vhodných řešení, poznávání příčin a následků
- obohacování slovní zásoby, *poznávání homonym, synonym a antonym
- upevňování rozlišování a pojmenování geometrických tvarů, dále kulatý – hranatý
- procvičování uvolnění ruky, jemné motoriky, grafomotoriky
- upevňování si pracovních dovedností (práce dle pokynů učitelky, dle návodu...)
- vytváření i náročnějších prostorových objektů – možnost kolektivní práce
- upevňování si početních představ (jednoduché početní operace)
- rozlišování a pojmenování barev, * i některých odstínů

- výtvarné ztvárňování některých lidských činností
- rozvíjení jazykových schopností
- podpora a rozvoj sebevědomí a sebeuplatnění (při vystoupení)

Vzdělávací nabídka:

- námětové hry
- konstruování
- manipulace s drobnými materiály a mozaikami
- uvolňovací cviky, grafické cviky, vyplňování pracovních listů
- práce s papírem, nůžkami a lepidlem
- třídění a řazení předmětů a obrázků podle daných kritérií
- jazykové hry, *hry se slovy – hlásky na začátku a konci slov
- hry s maňásky a loutkami „na divadlo“
- reprodukce a dramatizace pohádek
- poslech a nácvik písní, básní
- hra na dětské rytmické nástroje
- luštění hádanek i vymyšlení hádanek
- rozhovory nad obrazovým materiálem
- rozhovory na náměty dětí
- vycházky k některým pracovištím v obci, dle možnosti prohlídka
- exkurze na pracoviště některých rodičů (dle nabídky rodičů)
- pomoc dětí při obměně dekorací a výzdoby MŠ
- zapojení dětí do některých pracovních činností na školní zahradě
- kreslení a malování různými materiály
- kreslení olejovými pastely
- modelování na daný námět i dle fantazie s upevňováním správné techniky
- práce se sochařskou hlinou
- práce se solným těstem
- hry s barvami, malování s dodržováním správného postupu
- využití programu Kostičky (DVD)
- divadelní představení
- ekologické programy v Mladoňově

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

Očekávané výstupy z RVP PV:

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- pohybovat se rytmicky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout
- vypravovat krátký příběh podle obrázků, vypravovat vlastní zážitek
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, na, u, vedle apod.)
- samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si ruce, utírat si je, smrkat)
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými lidmi
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu
- rozlišovat podstatné vlastnosti a detaily
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed, za, hned za apod.)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- podílet se na organizaci hry
- přijímat drobný neúspěch
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- navazovat kontakty s dospělým
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- málo vlídné, nevstřícné, strohé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy

- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné nebo nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí

7.6 KDE ŽIJEME

V tomto tematickém celku se děti seznamují s naší vesnicí, s významnými objekty v obci i s přírodním prostředím v okolí obce, seznamují se s ochranou životního prostředí. Poznávají i nejbližší město – Šumperk, srovnávají život na vesnici a ve městě. Dále se seznamují i s naší republikou a hlavním městem Prahou, se symboly ČR. Dále si obohacují poznatky o životě lidí různých národností, jazyků, vzhledu, kteří žijí v různých přírodních podmínkách. Jsou vedeny k poznání, že jsou si všichni lidé na Zemi rovni, že se navzájem mohou poznávat nejen při cestování, ale i prostřednictvím literatury, filmu, internetu...

Tematické části:

- Nový Malín máme rádi (*historie názvu obce – původní název Frankštát)
- Nový Malín a okolí
- poznáváme naši republiku, celou Zemi a jak si vše máme chránit
- Země patří všem lidem
- vesmír

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření povědomí o historii dnešního názvu obce
- poznávání naší vesnice a okolní přírody přímým pozorováním
- posilování citového vztahu k domovu
- upevňování znalosti adresy bydliště dětí dle věku
- poznávání rozdílů mezi vesnicí a městem
- seznamování s naší republikou – řeky, hory, města, hlavní město Praha
- *seznamování se symboly naší republiky
- seznamování s životem lidí v různých zemích, světadílech
- seznamování s některými znakovými systémy (písmena, číslice, piktogramy ...)
- vyvozování některých pravidel šetrného chování k přírodě i historickým památkám
- poznávání možností získávání informací i prostřednictvím naučné literatury, filmu, televize, internetu
- seznámení *dětí s možnostmi využití internetu i s některými pravidly pro jeho bezpečné užívání
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozšiřování slovní zásoby k určitým námětům
- upevňování pravidel dialogu
- rozvíjení souvislého vyjadřování
- upevňování prostorové orientace a příslušných pojmů
- upevňování početních představ
- upevňování barevných představ
- rozvíjení fantazie a tvořivosti dětí v myšlení i v tvořivých činnostech
- rozvíjení zručnosti dětí
- rozvíjení tolerance k „odlišným“ lidem (rasa, různé druhy postižení ...)
- vyhledávání a třídění předmětů a obrázků na základě daného pravidla

Vzdělávací nabídka:

- tvořivé a námětové hry

- prohlížení knih, encyklopedií, obrázků a rozhovory nad nimi
- využití mapy světa a globusu
- sdělování vlastních zážitků a dojmů z cest a z poznávání nových míst a lidí
- *chvilka s internetem v MŠ
- tvoření z plastových vršků
- tvoření z přírodních i technických materiálů
- výtvarné zpracování tematicky blízkých námětů
- vycházky s pozorováním z kopce nad obcí (obec, Šumperk, Jeseníky – Praděd ...)
- vycházky s hledáním cest k některým známým objektům
- *návštěva Šumperku s pozorováním a prohlídkou některých objektů
- „práce“ na školní zahradě vhodné pro děti
- manipulace s geometrickými tvary
- sluchové hry
- hry na poznávání funkce smyslů (poznávání důležitosti ochrany smyslových orgánů)
- hry se slovy – vyteskávání, *poznávání hlásky na začátku a konci slov, i grafické znázornění některých písmen
- manipulace s různými drobnými materiály na procvičení jemné motoriky
- didaktické hry na procvičení barev
- hudební hádanky, zpěv ve skupině i individuálně
- hra „na muzikanty“ – vytváření jednoduchého doprovodu, hra „na tělo“
- uvolňovací cviky, grafické cviky, pracovní listy
- malování, kreslení, modelování, pískování, jiné netradiční techniky
- práce s papírem, nůžkami, lepidlem (i dotváření papírových krabic, válců)
- divadelní představení
- třídění obrázků
- konstruktivní a manipulační hry
- *výlet (vycházka) k poldrům
- *výlet (vycházka) k pomníku

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním se na něm podílí a že je může ovlivnit

Očekávané výstupy z RVP PV:

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- pohybovat se rytmicky
- doprovázet pohyb zpěvem

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby a hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- projevovat zdravý odstup vůči cizím osobám
- vést rozhovor
- vyjádřit myšlenku, nápad, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- zapamatovat si krátké říkanky, jednoduché básničky a písničky
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, tvořit dle vlastní představy
- poznat napsané jméno, pokusit se podepsat svým jménem
- orientovat se v prostoru
- rozpoznat geometrické tvary
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- uvědomovat si svou samostatnost
- orientovat se ve skupině
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví a možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)

JARO

7.7 JARO SE PROBOUZÍ

Upozorňujeme děti na změny v přírodě, lidová říkadla, písničky, básničky navozují jaro současně s bezprostřední osobní zkušeností zejména na vycházkách. Využívány jsou metody prožitkového učení, jsou uplatněny dětské poznatky a zkušenosti při vyjadřování vlastních názorů, myšlenek, nápadů aj. Tím chceme posilovat vlastní zodpovědnost ve vztahu k přírodě a životu na Zemi. Děti si budou upevňovat šetrné zacházení s knihami, seznámí se s různými typy knih, budou mít možnost přinést své oblíbené knihy z domova a přiblížit je ostatním dětem. Budou poznávat rozdíly mezi knihou a časopisem. Seznámí se s prací všech, kteří se na vzniku knih podílejí – spisovatel, básník, ilustrátor, odborníci pro vytváření encyklopedií, atlasů atd., rovněž tak i s výrobou papíru, s prací v tiskárně, v knihkupectví. Bude jim přiblížen provoz knihovny. Zapojí se do her a činností, které jsou této tematické

části blízké – námětové hry, tvořivé hry, jazykové hry, výtvarné a pracovní činnosti. Děti mohou navštívit Knihárnu v Novém Malíně, knihovnu v Šumperku a také Ruční papírnu ve Velkých Losinách.

Tematické části:

- co všechno probudilo jaro
- od semínka ke květině
- moje oblíbená kniha
- jak vzniká kniha, knihy pro zábavu i poučení
- už půjdeme k zápisu

Dílčí vzdělávací cíle:

- pozorování a rozlišování změn počasí
- průběžné doplňování kalendáře počasí
- poznávání některých prací zemědělců i prací v zahradách
- poznávání, co potřebují rostliny ke klíčení a růstu
- uvědomění si potřeby systematické práce pro zdárný výsledek
- kladení počátků ochrany přírody – vycházka do lesa – čištění lesa, sadu
- poznávání vlastností písku a jejich využití při tvoření
- učení se domlouvání a spolupráci při společném tvoření
- *poznávání sledu ročních období a souvislosti se změnami v přírodě
- upevňování šetrného zacházení s knihami a časopisy
- soustředěné naslouchání četbě, vyprávění
- poznávání, co nám knihy přinášejí – zábava i poučení
- vytváření pozitivního vztahu a zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi (včetně internetu)
- posilování paměti a schopnosti reprodukce pohádek, příběhů
- *seznámení se s funkcí zpěvníku
- *uvědomování si rozdílu mezi poezií a prózou
- poznávání některých písmen, číslic, piktogramů
- řešení jednoduchých hádanek
- vytváření hádanek formou popisu důležitých znaků
- vymyšlení jednoduchých hádanek
- seznamování se s prací spisovatelů, básníků, ilustrátorů, odborníků
- seznamování se s postupem prací při výrobě knih (výroba papíru, tisk, vázání, prodej)
- poznávání rozdílu mezi knihkupectvím a knihovnou
- poznávání některých autorů, ilustrátorů
- seznámení ostatních dětí se svou oblíbenou knihou
- rozvíjení kultivovaného vyjadřování
- nahrazování obrázků slovy ve správných gramatických tvarech – „čtení obrázků“
- *získávání elementárních poznatků z historie písma (knih)
- poznávání chování některých literárních postav (pokus o hodnocení)
- vytváření „ilustrací“ k pohádkám a příběhům
- poznávání významu zraku i ostatních smyslů, jejich ochrana
- *poznávání významu hmatu (speciální knihy pro nevidomé)
- řazení (pohádkových postav) podle velikosti, časové posloupnosti
- rozvíjení jazykových schopností
- vytváření pohádkových postav z papírových válců, kornoutů apod. polepením, dokreslením

- zapojení se do dramatizace pohádek
- upevňování společenských pravidel (kulturní představení, návštěva knihovny ...)
- upevňování barevných představ
- zapojení do úklidu a obměny výzdoby oddělení

Vzdělávací nabídka:

- tvořivé a námětové hry
- poslech četby na pokračování + z knih dětí z domova
- prohlížení a třídění knih podle zaměření, obsahu
- *seznámení s internetem
- jazykové hry
- *návštěva knihovny, knihkupectví
- návštěva Ruční papírny ve Velkých Losínách
- hry se slovy
- dramatické činnosti s pohybovým a mimickým vyjádřením chování a nálady
- výtvarné ztvárnění pohádek a příběhů (po poslechu četby...)
- rozhovory o jednání literárních postav
- *vymýšlení různých zakončení příběhů
- poznávání předmětů hmatem
- sluchové hry
- vytváření pohádkových postav z papírových kornoutů, krabiček
- využití těchto výrobků při hrách na divadlo, v etudách ...
- dramatizace pohádek
- rozhovor nad zpěvníkem + nácvik písně ze zpěvníku
- poznávání písní podle melodie – hudební hádanky
- společná „práce“ na vytváření „knihy“
- *vycházky do okolí MŠ (všímat si některých informací a srovnávat se skutečností)
- *vedení kalendáře přírody, práce s měsíčním kalendářem
- uvolňovací a grafické cviky, vyplňování pracovních listů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Očekávané výstupy z RVP PV:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zvládat překážky, užívat různé náčiní
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady

- sledovat očima zleva doprava
- zorganizovat hru
- být citliví ve vztahu k živým bytostem
- naučit se nazpaměť krátké texty
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník apod.)
- orientovat se v číselné řadě 1–6, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- jednoduchý problém vyřešit samostatně, při složitějších se poradit
- odlišit hru od systematické povinnosti
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- reagovat přiměřeně dané situaci, odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit
- projevovat zájem o spolupráci
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- projevovat se citlivě k živým bytostem
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby druhého dítěte
- adaptovat se na život ve škole
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně – pohybových činností
- vnímat, že svět má svůj řád

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé nucení dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření, sebeuplatnění
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

7.8 SLUNÍČKO SE NA NÁS SMĚJE

V tomto tematickém celku se děti zapojí do sledování a poznávání změn v přírodě v jarním období (počasí, tráva, stromy, jarní květiny, návrat tažných ptáků, zvířata a jejich mláďata, hmyz...), seznámí se i s prací na polích a v zahradách, budou si upevňovat šetrný vztah k přírodě a zapojí se do vhodných pracovních činností ve třídách i na školní zahradě. V souvislosti s jarními hrami a sporty si budou upevňovat bezpečné chování. V tomto období

budou děti poznávat i některé tradice a svátky (Velikonoce), budou se podílet na jejich přípravě.

Tematické části:

- Den Země
- těšíme se na Velikonoce
- svět hmyzu
- zvířátka a jejich mlád'átka – jaro patří mlád'átkům
- doprava
- čarodějnice (historie, tradice)
- život u rybníka

Dílčí vzdělávací cíle:

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, pomáhat pečovat o okolní prostředí.
- chápat význam třídění odpadu, nebýt lhostejný k okolí.
- osvojit si elementární poznatky o Zemi, rozlišovat co škodí životnímu prostředí.
- učení se novým poznatkům o přírodě a ročních obdobích na základě pozorování i pokusů.
- těšit se z příjemných zážitků i přírodních krás.
- učit se být citlivým ve vztahu k přírodě, lidem.
- vnímání toho, že svět i život na Zemi má svůj řád.
- poznávání, že lidé mohou svým konáním životní prostředí nejen chránit a zlepšovat, ale také poškozovat, ničit
- posilování prosociálního chování
- vytváření povědomí o vhodných mezilidských vztazích
- hledání vhodných řešení v konkrétních situacích
- rozvíjení a upevňování komunikativních dovedností
- upevňování poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- poznávání jarních lidových tradic
- seznamování se s verši o jaru, o zvířátkách, nácvik
- osvojování si poznatků o lidském těle a zdraví
- upevňování zdravého způsobu života (vhodná strava, pobyt venku, hygienická pravidla)
- upevňování bezpečného chování při jarních hrách a sportech
- seznamování s možnými riziky při setkání s cizími lidmi, s neznámými zvířaty
- vyjádření citového vztahu matky nebo otce a dítěte výtvarným zpracováním
- upevňování souladu pohybu se zpěvem, s hudbou
- seznamování se s některými hudebními nástroji
- zapojení do hry na rytmické nástroje
- osvojování poznatků o netradičních výtvarných a pracovních technikách
- zapojení dětí (případně s rodiči) do jarních prací na školní zahradě
- rozvíjení smyslového vnímání
- rozvíjení pohybových schopností a dovedností i fyzické zdatnosti
- seznamování s dodržováním pravidel bezpečnosti při jarních sportech i v dopravě
- upevňování pravidel pro setkání s neznámými lidmi
- posilování osobního rozhodování dětí – neubližování jinému i bránění se projevům násilí jiného
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvíjení poznatků o návratu tažných ptáků

- seznamování se (prohlubování poznatků) s domácími a hospodářskými zvířaty a jejich mláďaty, i volně žijícími, s živočichy u rybníka
- poznávání koloběhu vody
- rozvoj tvořivosti k řešení problémů, představivosti a fantazie
- seznamování se s některými jarními květinami
- mít povědomí o pravidlech bezpečnosti na silnici, dbát na vhodné oblečení (vesty, pásky, helmy ...)
- seznámit se s některými dopravními značkami.
- seznámit se s některými dopravními prostředky, rozumět funkci semaforu.

Vzdělávací nabídka:

- tvořivé a námětové hry
- rozhovory o počasí a změnách v přírodě při pozorování při pobytu venku i nad obrázky, knihami, atlasy
- vycházky do okolí MŠ s pozorováním změn v jarní přírodě
- vycházka k rybníkům na Třemešek
- vycházka k poldrům
- vycházka k vysazené aleji jabloní za školou, k letišti, pozorování v roč. obdobích
- vycházka k vodojemu
- vycházka k čističce odpadních vod
- lisování prvních jarních kytíček a trav
- průběžné pozorování jednoho ovocného stromu
- pozorování a pojmenování některých jarních květin, stromů (listnatý, jehličnatý)
- rozhovory nad obrázky i na vycházkách – mláďata v našem okolí
- pohybové aktivity – využití vybavení školní zahrady
- procvičování jemné motoriky, grafických cviků, vyplňování pracovních listů
- jazykové a smyslové hry
- hry na procvičování barev, tvarů, počtu, orientace v rovině a v prostoru
- dechová a artikulační cvičení
- poslech a nácvič jarních písní a HpH
- hudební hádanky
- zpěv s doprovodem na rytmické nástroje
- sádrové odlitky s jarní a velikonoční tematikou
- hra s kinetickým pískem
- malování vajíček a výroba velikonočních dekorací
- vyprávění, rozhovory, četba o Velikonocích
- nácvič velikonočních koled, básní
- práce s papírem, nůžkami, lepidlem (např. čarodějnice, na vlastní náměty...)
- čarodějné omalovánky
- výtvarné zpracování jarních námětů
- vycházky do okolí MŠ s pozorováním konkrétního jevu v přírodě
- výsev semen do truhlíků + následná péče
- výsev obilovin, trávy, bylinek
- příprava květinového záhonu a výsadba sazenic + následná péče
- návštěva Divadla Šumperk
- hry na dopravu
- divadelní představení v MŠ

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Očekávané výstupy z RVP PV:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- držet správně tužku, tj. třemi prsty s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj
- mít povědomí o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- mít povědomí, jak se vyhnout nebezpečí, být opatrné, obezřetné
- vyslovovat a mluvit zřetelně, gramaticky správně
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si všeho nového
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto apod.)
- zapamatovat si různé zvuky, melodie
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii apod.)
- napodobit některá písmena, číslice
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva, vybrat ovoce, zeleninu apod.)
- nebát se požádat o pomoc, o radu
- hodnotit druhé
- spolupracovat při hrách, být ostatním partnerem
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- znát a dodržovat základní pravidla chování na ulici (dávát pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci apod.)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.
- špatný jazykový vzor
- omezený přístup ke knížkám

- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- nedostatek příležitosti k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

7.9 NAŠE RODINA

Každé dítě miluje své rodinné prostředí, proto je tento tematický celek dětem blízký. Smyslem je posilovat citový vztah dětí k rodině, vést děti k dokonalejšímu poznávání uspořádání rodiny v úzkém i širším významu i k poznávání životní dráhy člověka od narození až po stáří. Děti se rovněž seznamují s fungováním rodiny, s péčí rodičů o rodinu, byt či dům, i s možnou pomocí dětí různého věku. Poznávají také, jak lze trávit volný čas. Děti se seznámí s vybavením domácnosti, s různými el. spotřebiči, které práci usnadňují (ale mohou dětem i ublížit!). Především v námětových hrách mohou děti „prožívat“ role jednotlivých rodinných příslušníků, seznámí se s rodinou v dětské literatuře, budou si zdokonalovat některé pracovní činnosti. Upevní si citový vztah k maminkám i úctu ke starším lidem.

Tematické části:

- lidské tělo a jeho smysly, zdravý životní styl (výživa, prevence)
- jaké je to u nás doma (členové rodiny, uspořádání bytu – domu)
- jak doma pracujeme a jak se doma bavíme
- každý byl malé miminko
- maminky mají (maminky budou mít) svátek

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání členů rodiny, *i širší rodinné členění
- posilování citové vazby k rodině
- posilování spolupráce při hrách „na rodinu“ i dalších činnostech
- prohlubování poznatků o péči rodičů o děti různého věku
- seznamování s lidským tělem (jeho části a funkce, změny od narození do stáří)
- upevňování poznatků o zdraví i jeho ochraně, o předcházení nemocem a úrazům
- seznamování s možným zdravotním postižením dětí i dospělých a s vhodným přístupem k těmto lidem
- poznávání funkce smyslů, jejich ochrana
- poznávání různých možností trávení volného času (klady, ale i některé zápory)
- poznávání a pojmenovávání vybavení domácnosti
- upevňování časových pojmů ve vztahu k činnostem pravidelně se opakujícím
- rozvíjení sebeobsluhy a jednoduchých pracovních úkonů
- posilování samostatnosti a schopnosti odmítnutí nepříjemné komunikace fyzického kontaktu (obezřetnost při setkání s neznámými lidmi, vědět, že si nebereme sladkosti od cizích lidí apod.)
- poznávání nebezpečí v podobě odhozených injekčních jehel, stříkaček, vědět, že je nikdy nesmíme zvedat ze země
- rozlišování, třídění, řazení předmětů (obrázků) na základě daných pravidel
- rozvíjení vyjadřování dětí

- seznamování se s verši o maminkách, nácvik
- vyjadřování citového vztahu k mamince básní, písní, výrobou dárků
- seznamování se s významem matky při zrození dítěte i následné péči o děti
- seznamování se s funkcí a významem rodiny
- poznávání životní dráhy člověka od narození až po stáří
- vyjádření citového vztahu matky nebo otce a dítěte výtvarným zpracováním
- seznamování s příběhy rodin v dětské literatuře
- výtvarné zpracování motivů ze života rodiny
- procvičování jemné motoriky

Vzdělávací nabídka:

- námětové hry
- zapojení dětí do přípravy a úklidu hraček a pomůcek
- vyprávění zážitků z prožití víkendu v rodině
- poslech a nácvik veršů o mamince
- výroba dárků pro maminky
- tvoření s maminkami k jejich svátku
- tvoření z plastových vršků
- rozhovory nad obrázky
- poslech četby s náměty z rodinného prostředí a následné rozhovory
- reprodukce pohádek, četby
- třídění předmětů – obrázků podle účelu i podle dalších vlastností
- výtvarné činnosti (náměty z okruhu rodinného života)
- vyhledávání obrázků
- manipulace s předměty a obrázky, geometrickými tvary na základě daného pravidla
- rytmičtější slova, hry se slovy
- poslech a nácvik básně
- zpěv písní, které děti znají z domova
- seznamování s hudebními nástroji, poslech, obrázky
- zpěv s hrou na tělo a na rytmické nástroje
- poslech a nácvik písně
- hudebně-pohybové hry
- gymnastika mluvidel, dechová a artikulační cvičení
- prohlížení a rozhovor nad obrázky – co kdy děláme
- kreslení, malování, modelování k TČ i na vlastní náměty
- hry k procvičení smyslů
- prohlížení a sestavování demonstračních obrázků
- uvolňovací a protahovací cvičení, grafické cviky, vyplňování pracovních listů
- pestrá tělesná cvičení a pohybové hry
- využití průlezek a vybavení školní zahrady
- vycházky s pozorováním domů jednotlivých dětí
- divadelní představení
- procvičování programu k svátku matek
- sádrové odlitky (kytičky, zvířátka...)

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

- všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Očekávané výstupy z RVP PV:

- ovládat dechové svalstvo
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- poznat napsané svoje jméno
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- mít základní poznatky o zásadách zdravého životního stylu
- domluvit se slovy
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, zelená), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), některé odstíny
- rozlišit známé chutě a vůně (např. slané, sladké, kyselé, hořké apod.)
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby apod.)
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- dokončit hru, neodbíhat od ní
- zhodnotit výsledky vlastního jednání
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera)
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- vyhledávat partnera pro hru
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky)

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí

- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy

LÉTO

7.10 TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY

Tento tematický celek přibližuje dětem období před letními prázdninami, kdy díky příznivému počasí lze trávit více času venku, blíže se seznamovat s přírodním prostředím, poznávat, co přírodě prospívá a co škodí. Rovněž se snaží dětem přiblížit dobu prázdnin, na kterou se všichni těšíme, neboť se více cestuje, poznáváme mnoho nového, děti i dospělí mají více času na své záliby, na návštěvy příbuzných a známých.

Školní výlet přinese dětem nové zážitky a poznávání. Příjemné chvíle dětem přinesou oslavy MDD a slavnostní rozloučení se „školáky“ za účasti rodičů. Návštěva „předškoláků“ v 1. třídě má usnadnit vstup těchto dětí do školy.

Tematické části:

- všechny děti mají svátek
- jedeme na školní výlet – prázdninové výlety
- cesta do pravěku
- aby se nám prázdniny vydařily (dovolená, moře, cizokrajná zvířata)
- kouzelný les (lesní ovoce, zvířata, hmyz)
- medový týden (včely, hmyz...)
- naši „školáci“ – návštěva 1. třídy, slavnostní rozloučení se „školáky“- Pasování
- tatínkové mají svátek (tatínkové budou mít svátek)
- bezpečnost během prázdnin
- loučení se školkou

Dílčí vzdělávací cíle:

- prožívání radosti při společných akcích (oslavy, výlet)
- dodržování zásad společenského chování, bezpečnosti a ochrany svého soukromí
- upevňování znalosti jména a adresy + jméno otce a matky
- poznávání některých jevů v letním počasí (např. bouřka, blesk, duha ...)
- poznávání a pojmenovávání některých druhů stromů, květin, ovoce a zeleniny, lesních plodů
- seznamování se s volně žijícími zvířaty, s hmyzem a s místem jejich výskytu, se
- zvířaty cizokrajnými žijícími v zajetí (ZOO)
- seznamování s životem v pravěku - dinosauři
- seznamování se s tvory žijícími v moři – podmořský svět
- upevňování zásad šetrného a bezpečného chování v přírodě a při setkání s některými zvířaty
- podílení se na péči o květinový záhon na školní zahradě
- upevňování schopnosti orientace v prostoru – hledání cest k cíli
- rozvíjení komunikativních dovedností
- rozvíjení prostorové orientace
- posilování přirozené zvědavosti dětí
- rozvíjení tvořivosti v řešení různých situací

- rozvíjení schopnosti sebeovládání a dodržování dohodnutých pravidel
- vytváření povědomí o vhodném využití volného času
- poznávání možností sportovního využití v letním období – bezpečnost
- posilování fyzické zdatnosti dětí a zdravého životního stylu
- *poznávání prostředí 1. třídy a ZŠ a posilování kladného vztahu ke škole,
- seznamování se se školní jídelnou
- *upevňování poznatků a dovedností důležitých pro usnadnění vstupu do školy
- seznamování se s dětskými hrdiny v literatuře
- četba na pokračování
- získávání sebedůvěry a osobní spokojenosti
- upevňování dodržování pravidel dialogu
- rozvíjení schopnosti spolupracovat při hrách, při náročnějším tvoření
- *podílení se na přípravě slavnostního rozloučení se „školáky“
- vyjadřování citového vztahu k otci kresbou, básní, písní
- poznávání světa dospělých

Vzdělávací nabídka:

- tvořivé a námětové hry
- četba na pokračování s následnými rozhovory
- vycházky s poznáváním přírodního prostředí, *hledání cesty k cíli dle instrukcí učitelky
- vedení kalendáře počasí
- péče o květinový záhon na školní zahradě
- vyhledávání a třídění obrázků k okruhům dílčích vzdělávacích cílů (např. cestování, sport a rekreace, zdraví a bezpečí rostliny a živočichové...)
- prohlížení a rozhovory nad obrázky a dětskou naučnou literaturou
- *návštěva 1.třídy místní ZŠ – předškoláci
- plánování, příprava a realizace školního výletu
- *vyhledávání informací na internetu – před školním výletem
- *příprava krátkého programu na slavnostní rozloučení se „školáky“
- výroba slavnostních „doplňků“ a pozvánek pro hosty
- slavnostní rozloučení se „školáky“ za účasti rodičů a hostů s následným programem a občerstvením pro všechny děti
- pohybové aktivity na školní zahradě s bezpečným využitím vybavení
- jazykové a sluchové hry
- hry s hádankami, popletenými obrázky a dokončováním příběhů
- využití obrázků, knih, encyklopedií
- hudební a hudebně pohybové aktivity i s využitím dětských hudebních nástrojů
- tvoření z technických materiálů
- výtvarné zpracování témat na základě citového prožitku
- povídání nad obrázky a příprava na oslavy Dne dětí
- oslava Dne dětí
- grafické a uvolňovací cviky, procvičování jemné motoriky
- vyplňování pracovních listů
- vyhledávání obrázků na dané téma v encyklopediích a knihách, časopisech

Dítě ukončující předškolní vzdělávání může dosáhnout těchto klíčových kompetencí:

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Očekávané výstupy z RVP PV:

- ovládat dechové svalstvo
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 10 minut a více)
- zvládnout jemnou motoriku
- kreslit, malovat, modelovat, stříhat, lepit, vytvářet
- postarat se o své osobní věci, o hračky, pomůcky
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt
- chápat prostorové pojmy (např. dole, nahoře, před, za, pod, nad, vedle, mezi, nízko, vysoko, na kraji, vpředu, vzadu, na konci, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů apod.)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch
- posilovat slabé stránky
- dětským způsobem projevovat, co cítí
- obracet se na dospělého o pomoc
- respektovat potřeby druhého dítěte

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelky):

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich

- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu

8. EVALUAČNÍ SYSTÉM

- + na počátku školního roku zpracovávají učitelky stručné charakteristiky svých tříd a podle konkrétního stavu si stanoví priority vzdělávání
- + průběžně učitelky vyhodnocují práci s tématy (do týdenních podkladů), tyto záznamy slouží jako podklad pro hodnocení na pedagogických radách
- + průběžně vedou učitelky záznamy o dětech – vlastní záznamový list a 2x ročně přikládají kresbu postavy, dle potřeby přikládají i další list s důležitými poznámkami o projevech a chování dítěte
- + na pedagogických radách v daných termínech všechny učitelky hodnotí:
  - ❖ jak se dařilo naplňovat vzdělávací cíle (rovněž dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, popř. dětí mimořádně nadaných)
  - ❖ jaké činnosti se nejlépe osvědčily
  - ❖ jakých pokroků dosáhly jednotlivé děti
  - ❖ jaké jsou podmínky pro vzdělávání
  - ❖ navrhuje vhodná opatření
- + zástupkyně ředitelky pro MŠ zpracovává vlastní hodnocení školy v daných termínech a v souladu s danými pravidly (zvoleno zpracování za období jednoho školního roku)
- + zástupkyně ředitelky pro MŠ (její zástupkyně) provádí průběžně hospitace a kontroly, vede učitelky k sebehodnocení a sama hodnotí rovněž svou práci
- + hodnocení individuální spolupráce s rodiči na pedagogických radách – všechny učitelky
- + hodnocení společných akcí s rodiči za dané období na pedagogických radách – všechny učitelky

Příloha č. 1

Organizace dne v Mateřské škole Nový Malín 303

I. třída Štěňátka

- 6:30 – 8:30 scházení dětí, ranní hry dle volby a přání dětí, individuální péče
- 8:30 – 9:00 ranní cvičení, pohybové a hudebně-pohybové hry, relaxační cvičení, didakticky zacílené činnosti ve skupinách i individuálně, pracovní a výtvarné činnosti
- 9:00 – 9:30 hygiena, příprava na svačinu, svačina, hygiena po svačině
- 9:15 – 11:15 příprava na pobyt venku, pobyt venku (školní zahrada, školní hřiště, vycházky) převlékání z pobytu venku
- 11:15 – 12:00 hygiena, příprava na oběd, oběd, hygiena po obědě
- 12:00 – 14:00 příprava na odpolední odpočinek, odpočinek na lůžku, klidové činnosti
- 14:00 – 14:30 vstávání, převlékání, hygiena, odpolední svačina, hygiena po svačině
- 14:30 – 16:00 odpolední zájmové činnosti dětí, individuální péče, rozcházení dětí (pohovory s rodiči)

II. třída Kot'átka, III. třída Medvídci

- 6:30 – 8:30 scházení dětí, (do 8:00 ve třídě Medvídků), ranní hry dle volby a přání dětí, individuální péče
- 8:30 – 9:30 ranní cvičení, pohybové a hudebně-pohybové hry, relaxační cvičení, didakticky zacílené činnosti ve skupinách i individuálně, pracovní a výtvarné činnosti, sebehodnocení, hygiena, příprava na svačinu, svačina, hygiena po svačině
- 9:30 – 11:30 příprava na pobyt venku, pobyt venku (školní zahrada, školní hřiště, vycházky) převlékání z pobytu venku
- 11:30 – 12:15 hygiena, příprava na oběd, oběd, hygiena po obědě
- 12:15 – 14:00 příprava na odpolední odpočinek, odpočinek na lůžku, klidové činnosti
- 14:00 – 14:30 vstávání, převlékání, hygiena, odpolední svačina, hygiena po svačině
- 14:30 – 16:00 odpolední zájmové činnosti dětí, individuální péče, rozcházení dětí (pohovory s rodiči)

V Novém Malíně dne 1. 9. 2024

Bc. Eva Mondeková, zástupkyně ředitelky pro MŠ

Organizace dne v Mateřské škole Nový Malín 503

I. třída Broučci

- 6:30 scházení dětí, ranní hry dle volby a přání dětí, individuální péče
- 8:00 ranní cvičení, pohybové a hudebně-pohybové hry, relaxační cvičení, ranní komunitní kruh s režimovými rituály
- 8:30 svačina, kruhy s aktivitami k tématu
- 9:00 pracovní a výtvarné činnosti v centrech aktivit
- 9:30 odchod do šatny a pobyt venku (školní zahrada, místní hřiště, vycházky)
- 11:15 oběd
- 12:00 odpočinek (poslech četby na pokračování, pohádek z CD, gramofonu, relaxační hudby)
- 13:15 klidové činnosti (děti, které nespí)
- 14:00 vstávání, úklid lůžkovin, postupná svačina, spontánní aktivity)
- 16:00 ukončení provozu MŠ

II. třída Berušky, III. třída Motýlci

- 6:30 scházení dětí, ranní hry dle volby a přání dětí, individuální péče
- 8:15 ranní komunitní kruh s režimovými rituály (počítání dětí, určení služby, kalendář, počasí)
- 8:30 svačina, kruhy s aktivitami k tématu
- 9:00 stanovení aktivit v centrech aktivit, vlastní práce dětí
- 9:50 hodnotící kruh
- 10:00 odchod do šatny a pobyt venku (školní zahrada, místní hřiště, vycházky) většinou za každého počasí
- 11:40 oběd
- 12:15 odpočinek (poslech četby na pokračování, pohádek z CD, gramofonu, relaxační hudby)
- 13:00 klidové činnosti (děti, které nespí)
- 14:00 vstávání, úklid lůžkovin, postupná svačina, spontánní aktivity)
- 16:00 ukončení provozu MŠ

V Novém Malíně dne 1. 9. 2024   Zuzana Stejskalová, zástupkyně ředitelky pro MŠ

Příloha č. 2

PLÁN SPOLUPRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY 303 A ZÁKLADNÍ ŠKOLY ve školním roce 2024/2025

plánovaná akce:	termín:	zodpovídá:
○ vystoupení na adventním koncertě	prosinec	ZŠ a MŠ
○ beseda pro rodiče předškoláků v ZŠ	leden	ZŠ
○ hospitace učitelek ZŠ v MŠ	březen	ZŠ
○ tvořivá dílna pro předškoláky a žáky ZŠ	duben	ZŠ
○ návštěva předškoláků v 1. třídě ZŠ	květen	MŠ

PLÁN SPOLUPRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY 503 A ZÁKLADNÍ ŠKOLY ve školním roce 2024/2025

plánovaná akce:	termín:	zodpovídá:
○ vystoupení na adventním koncertě	prosinec	ZŠ a MŠ
○ beseda pro rodiče předškoláků v ZŠ	leden	ZŠ
○ hospitace učitelek ZŠ v MŠ	leden	ZŠ
○ tvořivá dílna pro předškoláky a žáky ZŠ	duben	ZŠ
○ návštěva předškoláků v 1. třídě ZŠ	květen	MŠ

Příloha č. 3

PLÁN SPOLUPRÁCE S RODIČI dětí MŠ 303 ve školním roce 2024/2025

- podzimní akce – dýňování podzim 2024
- vánoční besídky s posezením prosinec 2024
- lyžařský kurz leden 2025
- plavecký kurz duben 2025
- Den dětí červen 2025
- Zahradní slavnost – pasování předškoláků, opékání,
nocování v MŠ červen 2025
- vycházky, akce s účastí rodičů průběžně

PLÁN SPOLUPRÁCE S RODIČI dětí MŠ 503 ve školním roce 2024/2025

- podzimní zahradní akce podzim 2024
- plavecký kurz podzim 2024
- vánoční besídky s posezením prosinec 2024
- lyžařský kurz leden 2025
- nocování v MŠ červen 2025
- Den dětí červen 2025
- Zahradní slavnost-pasování předškoláků červen 2025
- slavnostní rozloučení se školáky, pasování červen 2025
- vycházky, akce s účastí rodičů průběžně

MATEŘSKÁ ŠKOLA UVÍTÁ:

- sponzorské příspěvky dle možnosti rodičů
- pomoc rodičů při zajištění exkurzí, výletů

Akce budou uskutečněny dle aktuální epidemiologické situace.